

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

02 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Șcheau Igor în interesele succesorului părții vătămate Bordea Silvia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 10 ianuarie 2020 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Movilă Gheorghe xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.08.2017 – 10.01.2020;

Instanța de apel: 29.01.2020 – 02.06.2020;

Instanța de recurs: 12.08.2020 – 02.03.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 10 ianuarie 2020, Movilă Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.213 lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul asistenței medicale pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Movilă Gheorghe a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă, înaintată de succesorul părții vătămate Bordea Silvia împotriva inculpatului Movilă Gheorghe și s-a dispus încasarea de la Movilă Gheorghe în beneficiul succesorului părții vătămate Bordea Silvia 8.709,50 lei prejudiciului material cauzat prin infracțiune, 50.000 lei cu titlu de daune materiale și 3.000 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total 61.709,50 lei.

În rest pretențiile părții civile Bordea Silvia s-au respins ca neîntemeiate.

S-a respins ca neîntemeiată cerința procurorului, privind încasarea de la inculpatul Movilă Gheorghe a cheltuielilor judiciare în sumă de 1.317 lei.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Movilă Gheorghe, deținând funcția de felcer la PAMU xxxxx, conform ordinului m.24-p&4 din 23.05.2005, la data de 22 martie 2016, aflându-se la serviciu, în cadrul unei intervenții a serviciului 903, și anume a echipei stației AMU Cantemir efectuând examinarea pacientului xxxxx la domiciliul acestuia din s. xxxx r-nul Cantemir contrar prevederilor Ordinului Ministrului Sănătății nr.85 din 30.03.2009 „cu privire la organizarea și funcționarea serviciului de asistență medicală urgentă din Republica Moldova”, prevederilor standardului 1.3.2. „Cardiologie”, implementat prin Ordinul MS nr.235 din 09.06.2008, a încălcat din neglijența regulile și metodele de acordare a asistenței medicale și anume:

- nu a fost stabilită corect maladia de care suferea pacientul – xxxxx;
- nu a efectuat electrocardiograma, ceea ce nu a permis diagnosticarea oportună a insuficienței cardio-vasculare acute – consecință a infarctului miocardic acut;
- tratamentul administrat (xxxxx) bolnavului a fost contraindicat: în asemenea cazuri (xxxx) standardul de tratament la etapa prespitalicească indică - xxxxx
- nu a întreprins măsuri de resuscitare.

Urmare a încălcărilor admise, pacientul xxxxx a decedat la data de 22.03.2016, orele 23:40, în urma xxxxxx.

Acțiunile inculpatului Movilă Gheorghe au fost încadrate de instanța de fond în baza art.213 lit. b) Cod penal, conform indicilor - încălcarea din neglijență de către un lucrător medical a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, încălcare care a cauzat decesul pacientului.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Șcheau Igor în interesele succesorului părții vătămate Bordea Silvia, care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile în procesul penal, privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă, cu încasarea de la inculpat în beneficiul succesorului părții vătămate a sumelor 2.000.000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 5.000 lei cheltuieli de asistență juridică suportate de succesorul părții vătămate în instanțele de fond și de apel.

În motivarea apelului, apărătorul a invocat că succesorul părții vătămate este de acord cu concluzia instanței de fond referitor la culpa inculpatului și încasarea prejudiciului material, însă exprimă dezacordul vis-a-vis de soluția instanței de fond pe marginea pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral și compensării cheltuielilor de judecată suportate.

Apărătorul a indicat că, succesorul Bordea Silvia, fiind fiica părții vătămate Xxxxxx, avea un atașament emoțional foarte puternic față de tatăl său, manifestat reciproc și de către defunctul Xxxxxx. Gradul de suferințe cauzat Silviei Bordea este

unul sporit, or aceasta a rămas fără tată, fapt care i-a cauzat suferințe psihice puternice. Inculpatul Movilă Gheorghe prin inacțiuni a cauzat decesul lui Xxxxxx care putea fi evitat în cazul intervenției corespunzătoare. Pentru Bordea Silvia decesul tatălui a fost o tragedie, care îi provoacă în continuare suferințe psihice, or ultima este nevoită să tolereze conduita iresponsabilă a inculpatului, care nici până în prezent nu a încercat să-și ceară scuze de la Bordea Silvia sau familia acesteia, ceea ce a sporit și mai mult gradul de suferințe emoționale cauzate Silviei Bordea.

Deținând funcția de felcer la PAMU Cociula, Movilă Gheorghe și-a asumat responsabilitatea acordării în modul și volumul corespunzător a ajutorului medical persoanei. Prezentându-se la prima chemare la domiciliul lui Xxxxxx inculpatul a administrat greșit două injecții lui Xxxxxx, nu a stabilit corect maladia de care suferea pacientul, deși nu existau impedimente în acest sens, și inculpatul dispunea de tot utilajul medical necesar, de preparate medicale care urmau a fi administrate pacientului, fapt constatat prin raportul de expertiză judiciară nr.297 din 31.01.2017. Ulterior, prezentându-se în jurul orelor 22:00 la pacientul Xxxxxx, inculpatul a constatat că pacientul se află într-o stare critică, l-a plasat în automobilul AMU, așezându-se pe scaunul din față dreaptă, lângă șoferul echipei AMU, deconectând lumina în salonul acestui automobil. Ținând cont de starea critică a pacientului Xxxxxx, era în obligația directă a felcerului Movilă Gheorghe de a se afla permanent lângă pacient și de a monitoriza în continuu starea fizică a acestuia. Deconectarea luminii în salonul ambulanței denotă atitudinea iresponsabilă a inculpatului față de obligațiile sale de serviciu. În pofida faptului că urma cât mai repede posibil să transporte pacientul la SR Cantemir pentru a fi internat, inculpatul s-a deplasat în s. Vișniovca, unde s-a aflat mai mult timp, deși în acest timp el putea ajunge la spital, ceea ce ar fi sporit considerabil șansele lui Xxxxxx de a fi salvat.

Concubina lui Xxxxxx a conturat foarte clar atitudinea nihilistă și extrem de iresponsabilă a inculpatului față de atribuțiile sale de serviciu și de suferințele pacientului, care pe lângă faptul că se adresa cu un limbaj vulgar față de aceștia, manifesta încercări de a extorca bani de la E. Lupu pentru a transporta pacientul la SR Cantemir, fapt care dovedește și mai mult atitudinea grosolană și inadmisibilă a inculpatului față de viața unui om. Inculpatul nu a manifestat în nici un fel căință față de inacțiunile sale, negând vina, deși din probele rezultă clar că între acțiunile sale și decesul lui Xxxxxx există o legătură cauzală directă, ceea ce justifică încasarea prejudiciului moral cauzat Silviei Bordea.

Prin conduita sa inculpatul nu și-a realizat obligațiunile profesionale, a lezat încrederea Silviei Bordea și familiei acesteia.

Incompetența și atitudinea neprofesionistă și grosolană a inculpatului au dus la decesul unui om, fapt care este vădit incompatibil și cu rigorile art.2 CEDO.

Conduita inculpatului, atât la comiterea infracțiunii vizate, cât și după aceasta timp de câțiva ani, au afectat și mai mult suferințele succesorului părții vătămate, intensificându-le.

Consideră că cuantumul prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în sumă de 2.000.000 lei nu este unul exagerat, el rezultând din conduita inculpatului, atitudinea acestuia față de succesorul părții vătămate și suferințele enorme ale acesteia legate de decesul subit al tatălui.

Soluția instanței de fond vizavi de cuantumul prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei nu este certă, or instanța face trimitere la această sumă cu titlu de prejudiciu moral în partea motivată a sentinței, nu și în dispozitiv.

Instanța de fond nu a motivat în mod convingător încasarea sumei de 50.000 lei pentru compensarea prejudiciului moral. În motivarea soluției prima instanță a aplicat eronat efectele în timp a legii civile, invocând normele Codului civil în vigoare din 01.03.2019, or prin prisma art.7 CC, legea civilă nu are caracter retroactiv. La data comiterii infracțiunii 22.03.2016, art.2036 și 2037 CC în redacția din 01.03.2019 nu erau în vigoare.

Consideră că suma de 50.000 lei nu este de natura să asigure efectul reparator și compensator al reparării prejudiciului moral succesorului părții vătămate.

Pretențiile Silviei Bordea sunt „serioase” și „legitime”, motiv din care suma de 50.000 lei nu este nici pe departe suficientă pentru compensarea efectelor infracțiunii pentru care este judecat penal inculpatul, și constituie o ignorare a art.6 în coroborare cu art.2 CEDO.

Prin prisma art.96 Cod de procedură civilă, inculpatul urmează să suporte integral în cuantum de 5.000 lei cheltuielile de asistență juridică.

3.2. Inculpatul Movila Gheorghe, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat, din lipsa probelor ce ar demonstra vinovăția.

În motivarea cererii sale de apel inculpatul a invocat, că nu este vinovat în comiterea infracțiunii încriminate. Pe parcursul ultimilor ani Xxxxxx era supus examinării medicului de familie numai la recomandările serviciului de urgență, datorate abuzului de băuturi alcoolice, în urma căruia avea xxxxx, cazuri demonstrate de multiple chemări la domiciliu și înscrieri în registrul serviciului de urgență xxxxx; la 06.05.2015 xxxxx; la 09.02.2014 cu sevraj alcoolic; la 19.08.2014 și la 20.09.2014 consum de alcool. Nu este de acord cu rezultatele expertizei, deoarece diagnoza stabilită nu apare în câteva zile, acestea sunt boli cronice de mai mult timp, care se datorează și consumului de alcool. Starea de sănătate se putea agrava și din cauza medicamentelor administrate în paralel cu consumul de alcool. La momentul examinării de urgență, pacientul avea xxxxxx, dânsul acordându-i ajutor medical corespunzător xxxxx, după care starea s-a ameliorat, pacientul s-a ridicat din pat, dar

mai târziu din nou a căzut în convulsii. Nu a efectuat resuscitarea pacientului, deoarece nu a văzut necesitatea, așa cum toate componentele vitale (xxxxx) erau în limitele normale, a verificat componentele vitale la urcarea pacientului în mașină.

Consideră că nu au fost prezentate probe concludente despre legătura directă între decesul lui Xxxxxx și ajutorul medical de urgență acordat.

Din declarațiile martorilor și materialele cauzei, decesul putea surveni în urma unor boli cronice de care suferea de mai multă vreme fără a le trata, simptomele xxxxx de fiecare dată se confirma pe fonul consumului activ de alcool, și de faptul că însăși victima avea o atitudine iresponsabilă față de propria stare de sănătate, neglijând indicațiile echipelor AMU și medicului de familie. Știind despre diagnoza (xxxxxx), el a acordat asistența respectivă. Nu este specialist de categorie de a aprecia diagnoza fără careva investigații speciale.

În lipsa probelor, instanța eronat a ajuns la concluzia asupra vinovăției lui. Instanța nu a ținut cont de faptul, că anterior nu a fost judecat, la locul de muncă și de trai se caracterizează pozitiv, are certificat de dizabilitate, a fost participant al războiului din Transnistria, declarațiile lui au fost sincere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate, fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, situația de fapt a fost stabilită de instanța de fond în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, încadrarea juridică dată faptelor corespunde situației de fapt reținute, în mod corect fiind apreciate de către instanța de fond că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpaților sub aspectul infracțiunii ce li se reține în sarcină.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate în cauza penală de instanța de fond, și care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Movilă Gheorghe în săvârșirea infracțiunii menționate, punând la baza sentinței de condamnare declarațiile succesului părții vătămate Bordea Silvia, confirmate prin declarațiile martorilor și probele administrate în prezenta cauză.

Instanța de apel a menționat că, la caz s-au constatat prezența semnelor calificative ale componenței de infracțiune prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal și anume faptul încălcării din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale de urgență de către inculpatul Movilă Gheorghe și în acest sens s-a reținut că, pe 22 martie 2016 inculpatul Movilă Gheorghe, activând în calitate de felcer la PAMU xxxxx, aflându-se în exercițiul funcțiunii în cadrul unei intervenții a serviciului 903, și

anume a echipei substației AMU Cantemir, aproximativ la ora 22:25 a efectuat examinarea la domiciliu a pacientului Xxxxxx, și i-a acordat ajutorul medical, în corespundere cu diagnosticul stabilit „xxxxxx”.

Însăși inculpatul Movilă Gheorghe a apreciat starea generală a pacientului Xxxxxx ca fiind una gravă, or această solicitare a fost repetată pe parcursul aceleiași zile, iar în urma acordării asistenței medicale pe loc, starea pacientului Xxxxxx a rămas fără schimbări, ultimul a fost preluat de echipa de asistență medicală urgentă și transportat la Spitalul Raional Cantemir.

Astfel în raportul de expertiză judiciară nr.297 din 31.01.2017 experții au concluzionat, că asistența medicală acordată pacientului Xxxxxx la 22.03.2016 de către felcerul echipei substației AMU Cantemir a fost incompletă și neadecvată stării sănătății pacientului deoarece, nu a fost stabilită corect maladia de care suferă pacientul; nu s-a efectuat electrocardiograma, ceea ce nu a permis diagnosticarea oportună a insuficienței cardio-vasculare acute (consecință a xxxxx); tratamentul administrat bolnavului (xxxxx) a fost contraindicat; nu au fost întreprinse măsuri de resuscitare.

Totodată, s-a concluzionat, că nu au fost impedimente obiective în stabilirea diagnosticului de infarct miocardic acut, iar felcerul echipei nu și-a îndeplinit corect și deplin obligațiile de funcție, stabilind că între neacordarea oportună și în volum deplin a asistenței medicale urgente și decesul pacientului Xxxxxx există corelație de cauzalitate.

Prin deficiențele admise, inculpatul Movilă Gheorghe a încălcat prevederile Ordinului MS ”cu privire la organizarea și funcționarea serviciului de asistență medicală urgentă din Republica Moldova” nr.85 din 30.03.2009; prevederile standardului 1.3.2. „Cardiologie”, implementat prin ordinul MS nr.235 din 09.06.2008.

Analizând fișa de solicitare a asistenței medicale de urgență, fișa de post a felcerului, acțiunile inculpatului în momentul preluării și transportării pacientului spre instituția medicală care recepționează urgențele, instanța de apel a constatat că asistența medicală a fost acordată într-un volum insuficient, și defectuos, iar neglijența regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale manifestată prin omisiunea efectuării unei investigații necesare și prealabile, și anume efectuarea electrocardiogramei, a condus la stabilirea diagnosticului greșit – ”xxxxxx”, ne depistarea la pacient a insuficienței cardio-vasculare acute și administrarea unor preparate medicale contraindicate.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului, precum că automobilul de urgență nu a fost dotat cu cele necesare, iar el nu avea posibilitate de a-i stabili diagnosticul, or, potrivit răspunsului Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească din 01.06.2017, autosanitară de model xxxxx cu nr/î xxxxx, la 22.03.2016, era dotată cu tot necesarul pentru diagnosticarea infarctului miocardic

(electrocardiograf, pulsoximetru, aparat de oxigen, tensiometru, defibrilator, inclusiv și trusa medicală dotată cu medicamentele necesare (f.d.150 vol. I). Iar conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.297 din 31.01.2017, careva impedimente obiective în stabilirea diagnosticului de infarct miocardic acut nu existau.

Martorul Matoșa Liudmila a declarat că, în cazul pacientului Xxxxxx era obligatoriu să se facă cardiograma, pentru că Bordea Gh. avea convulsii; dacă se face cardiograma se poate depista infarctul miocardic, dar în unele cazuri nu se depistează. Martorul Botezatu Georgeta a declarat, că în urma efectuării cardiogramei putea fi presupusă existența insuficienței cardiovasculare, dar pentru o diagnoză mai precisă era nevoie de alte investigații, care în ambulanță nu era posibil de efectuat.

Prin urmare, inculpatul Movilă Gheorghe, neîndeplinind corect și deplin obligațiile de funcție, a acordat asistență medicală incompletă și neadecvată stării sănătății pacientului Xxxxxx.

La fel, instanța de apel a indicat că, conform fișei de solicitare a asistenței medicale de urgență nr.4138 din 23.03.2016 (în fișă incorect a fost indicată data, or însăși inculpatul Movilă Gh. în ședința instanței de apel a confirmat că asistența s-a acordat la 22.03.2016 și în fișă s-a indicat greșit data de 23.03.2016), echipa asistență medicală de urgență a sosit la pacientul Xxxxxx la ora 22:25, iar după ce pacientul a fost preluat în stare gravă, a sosit la spital la ora 23:50. Inculpatul a explicat că în acest interval de timp a primit o solicitare de la dispeceratul 903, fiind nevoit să se deplaseze în s. xxxxx pentru a prelua un alt pacient. Până în s. xxxxx inculpatul a mers în salon cu pacientul Xxxxxx și concubina lui, dar din s. Vișniovca în mod automat s-a urcat lângă șofer.

Din fișa postului felcerului din cardul echipei AMU rezultă, că felcerul poartă responsabilitate pentru asistarea pacientului în timpul transportării și acordarea asistenței medicale de urgență, evaluând starea bolnavului în dinamică. Știind că pacientul Xxxxxx se află în stare gravă, inculpatul fiind responsabil de preluarea bolnavilor, pregătirea pacienților pentru transportare medicală asistată și susținerea funcțiilor vitale în timpul transportării către instituția medicală care recepționează urgențele, contrar obligațiilor de serviciu, a urcat în autosanitară în cabina șoferului, lăsând fără supraveghere pacientul inconștient.

La caz, inculpatul în mod obligatoriu trebuia să se afle alături de pacient pentru a supraveghea starea acestuia, și în cazul intervenției unor schimbări în dinamică, să întreprindă măsuri de resuscitare. Mai mult, pacientul și concubina se aflau în salonul autosanitarei fără lumină.

De asemenea, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele inculpatului, precum că dânsul nu a efectuat resuscitarea, deoarece nu a văzut necesitatea, așa cum toate componentele vitale – pulsul, tensiunea arterială, respirația erau în limitele normale, componentele vitale fiind verificate la urcarea pacientului în mașină, or

inculpatul a verificat starea pacientului la urcarea în autosanitară, însă în situația când inculpatul Movilă Gh. din s. xxxxx până la Spitalul Raional Cantemir nu a supravegheat pacientul, aflându-se în cabina șoferului, nu putea conștientiza necesitatea întreprinderii măsurilor de resuscitare a pacientului Xxxxxx, necunoscând nici măcar momentul în care la pacient au încetat componentele vitale (pulsul, tensiunea arterială, respirația).

La fel, instanța de apel a indicat că nu poate fi reținut nici argumentul invocat de inculpatul Movilă Gheorghe, precum că a acționat corect, reieșind din diagnoza pacientului de xxxxxx, or în rezultatul deficiențelor de diagnostic care au fost admise la etapa de acordare a asistenței medicale de urgență în timpul examinării la domiciliu, a fost evaluată eronat starea sănătății reală a pacientului, în rezultat stabilindu-se un diagnostic incorect, care a condiționat aplicarea unui tratament contraindicat, și în final – decesul pacientului.

Instanța de apel a respins și argumentul apelantului Movilă Gheorghe, privind aprecierea critică a raportului de expertiză care demonstrează că decesul părții vătămate a survenit din vina lui. Or, experții judiciar sunt persoane calificate și abilitate, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii în specialitatea în care sunt autorizați, cu privire la anumite fapte, circumstanțe obiecte materiale, fenomene și procese, organismul și psihicul uman, experții dispun de cunoștințe speciale și procedee tehnico-științifice pentru formularea unor concluzii argumentate, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar.

Totodată, instanța de apel a reținut, că de către partea apărării nu a fost prezentat un substrat factologic care ar crea dubii privind concluziile experților judiciari la efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.297 din 31.01.2017, mai mult experții au fost preîntâmpinați de răspundere penală pentru prezentarea concluziilor false. *Potrivit procesului-verbal de comunicare a raportului de expertiză, inculpatul Movilă Gheorghe nu a avut obiecții sau cereri, nu a solicitat efectuarea expertizei suplimentare sau expertizei repetate în cursul urmăririi penale și nici la judecarea cauzei. /f.d.116 vol. I/*

Instanța de apel a apreciat critic și alegațiile inculpatului, precum că victima avea o atitudine iresponsabilă față de propria stare de sănătate, neglijând indicațiile echipelor AMU și medicului de familie. Or deși victima Xxxxxx în viață a avut o atitudine neglijentă față de propria stare de sănătate, fapt confirmat prin declarațiile martorului și inculpatului precum că nu urma recomandările de a merge la medicul de familie și că consuma alcool, ceea ce în final a și determinat apariția la el a insuficienței cardiovasculare acută or chiar și la momentul decesului Xxxxxx era în stare de ebrietate cu 0,58% alcool în sânge, or, obiectul prezentei cercetări judecătorești nu constituie cauza infarctului miocardic, ci deficiențele de asistență medicală admise de lucrătorul medical.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art.art.61, 75-78 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, fapt care a permis corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea reală de societate, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare, însă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă în baza art.90 Cod penal, care i-ar da posibilitatea să îndreptățească încrederea acordată, cu aplicarea pedepsei complimentare conform normei penale

Cu referire la soluționarea acțiunii civile de către instanța de fond, instanța de apel a notat că instanța de fond corect a stabilit cuantumul prejudiciului moral, constatând că cuantumul prejudiciului moral evaluat la suma de 2.000.000 lei este unul exagerat. Prima instanță a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, caracterului și gravității suferințelor psihice cauzate succesorului părții vătămate, gradului de vinovăție a inculpatului care a comis o infracțiune mai puțin gravă, din imprudență, atitudinii neglijente și iresponsabile a victimei față de sănătatea sa și just a statuat că echivalentul sumei de 50.000 lei va constitui o recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat, care va compensa suferințele suportate.

Instanța de apel a menționat că, prin săvârșirea infracțiunii de către inculpat succesorului părții vătămate Bordea Silvia i-au fost cauzate suferințe psihice provocate de decesul tatălui, însă în același timp suma solicitată de 2.000.000 lei de către succesorul părții vătămate Bordea Silvia, cu titlu de prejudiciu moral, este exagerat de mare raportată la acțiunile inculpatului cât și la gradul de vinovăție a acestuia.

Din însăși declarațiile succesorului părții vătămate, Bordea Silvia, rezultă că în ultimii 5 ani dânsa și tatăl Xxxxxx locuiau separat, în diferite localități, se vizitau și țineau legătura telefonică. Tot ea a declarat, că *”nu era informată că tatăl suferea de vre-o maladie. Știa, că tata a avut mici probleme de sănătate, dar concret nu poate spune în legătură cu care din ele venea la el ambulanța”*. Aceste circumstanțe denotă, că atașamentul părții civile Bordea Silvia față de tatăl său nu era atât de accentuat și strâns, încât să justifice despăgubirea prejudiciului moral într-un quantum bănesc deosebit de semnificativ după cum este pretins la suma 2.000.000 lei.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu asistența juridică acordată succesorului părții vătămate Bordea Silvia, instanța de apel a conchis că instanța de fond a încasat de la inculpatul Movilă Gheorghe în beneficiului succesorului părții vătămate cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3.000 lei, considerate cheltuieli reale, necesare și rezonabile, la materialele dosarului fiind anexate în original bonurile de plată la suma de 4.000 lei și 1.000 lei, achitate de Bordea Silvia pentru asistența juridică acordată de avocatul Șcheau Igor pe prezenta cauză penală (f.d.232 vol. I, f.d.50 vol. II) nefiind constat nici un temei de a interveni în

soluția instanței de fond, cheltuielile de asistență juridică fiind compensate în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Șcheau Igor interesele succesorului părții vătămate Bordea Silvia, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile în procesul penal privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate a sumelor 2.000.000 lei cu titlu de prejudiciu moral sau a unei sume esențial mai mari decât suma de 50.000 lei acordată de prima instanță în calitatea de prejudiciu moral; și sumei de 5.000 lei cheltuieli de asistență juridică suportate de succesorul părții vătămate în instanțele de fond și de apel.

5.1 În argumentarea recursului recurentul a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul depus în interesele succesorului părții vătămate, care dovedeau cu certitudine necesitatea intervenției instanței de apel pe marginea soluției instanței de fond privind soluționarea acțiunii civile în procesul penal;

- la stabilirea cuantumului prejudiciului moral cauzat succesorului părții vătămate, Bordea Silvia, este esențial faptul că aceasta are o legătură de rudenie apropiată față de partea vătămată Xxxxxx, fiind fiica acestuia. Bordea Silvia avea un atașament emoțional foarte puternic față de tatăl său\atașament emoțional manifestat reciproc și de către defunctul Xxxxxx în acest sens, gradul de suferințe emoționale care au fost cauzate numitei Bordea Silvia, este unul sporit, or aceasta a rămas fără tată; fapt care i-a cauzat suferințe psihice puternice;

- în speță, incompetența și atitudinea cel puțin neprofesionistă și grosolană a inculpatului - au dus la decesul unui om, fapt care este vădit incompatibil inter alia și cu rigorile art.2 al CEDO. în sensul pretențiilor privind repararea prejudiciului moral cauzat prin deces;

- pentru Bordea Silvia decesul tatălui său a fost o tragedie, care îi provoacă în continuare suferințe psihice; or pe lângă faptul că aceasta a rămas fără tată;

- la aprecierea mărimii prejudiciului moral solicitat, succesoarea părții vătămate a ținut cont de mai multe aspecte de fapt ale speței printre care: conduita inculpatului la comiterea faptei prejudiciabile, manifestată prin indiferență totală față de viața unui om (tatăl lui Bordea Silvia), contrar mai multor obligații profesionale directe și clare ignorate de inculpat; atitudinea nihilistă și indiferentă a inculpatului, care până în prezent nici nu a încercat de a-și exprima scuze față de Bordea Silvia ori membrii familiei acesteia, în legătură cu decesul părții vătămate; comportamentul disprețuitor al inculpatului, care în cadrul ședinței de judecată „ acuza ” anume pe partea vătămată și

membrii familiei sale de starea sănătății victimei infracțiunii, menționând că anume familia sa este de vină pentru decesul lui Xxxxxx; poziția inculpatului în genere față de învinuirea adusă, manifestată nu doar prin nerecunoașterea insistentă a culpei pentru infracțiunea încriminată dar și pe învinuirea succesoarei părții vătămate și membrilor familiei sale de decesul tatălui său;

- conduita inculpatului, atât la comiterea infracțiunii vizate cât și după aceasta, o perioadă de timp de câțiva ani până în prezent, toate au afectat și mai mult suferințele succesoarei părții vătămate expuse mai sus, intensificându-le.

- cuantumul prejudiciului moral cauzat succesoarei părții vătămate prin infracțiunea vizată în prezenta cauză penală, în sumă de 2.000.000 lei, nu este nicidecum unul exagerat, el rezultând din aplicarea aspectelor de fapt ale prezentei cauze penale, de conduita inculpatului și atitudinea acestuia față de succesoarea părții vătămate și suferințele enorme ale acesteia legate de decesul subit al tatălui ei;

- prima instanță a dispus încasarea sumei de 50.000 lei cu titlu de daune materiale
- deși succesoarea părții vătămate a înaintat pretenții privind compensarea prejudiciului material în sumă de 8.709,50 lei și a prejudiciului moral în sumă de 2.000.000 lei, conform celor menționate mai sus. Soluția primei instanței vizavi de cuantumul prejudiciului moral cauzat, în sumă de 50.000 lei nu este certă (cel puțin acest lucru nu rezultă din dispozitivul sentinței atacate), dar însuși suma de 50.000 lei în scopul compensării prejudiciului moral (la care face trimitere prima instanță, însă doar în partea motivării sentinței nu și în dispozitiv) rezultă din aprecierea pripită a efectelor infracțiunii vizate față de succesoarea părții vătămate, prin aprecierea incompletă și deci defectuoasă a aspectelor de fapt ale cauzei, expuse mai sus, ceea ce a dus în esență la subaprecierea evidentă a cuantumului prejudiciului moral cauzat;

- atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au dat apreciere absolut argumentele succesului părții vătămate expuse în apelul său. Deși succesul părții vătămate în mod vast, detaliat, prin prisma dreptului intern relevant, practicii CtEDO și CEDO, s-a expus în apelul său asupra soluției în partea civilă a procesului penal - instanța de apel nu a examinat aceste aspecte esențiale ale spetei, trecându-le practic cu vederea (în decizie, întreaga motivare a instanței de apel asupra acestor aspecte, constituie două fraze rupte din context);

- atât instanța de fond cât și instanța de apel au ignorat total, de a examina prin prisma prevederilor art.6, 7 ale CEDO și practicii CtEDO, argumentele succesoarei părții vătămate;

- având în vedere faptul că prin acțiunile inculpatului sunt lezate în mod direct și cert relațiile sociale ocrotite de art.2 al CEDO (dreptul la viață al tatălui succesoarei părții vătămate) este indispensabil ca de rând cu atragerea la răspundere penală a inculpatului, acesta să compenseze în mod integral și prejudiciul moral cauzat succesoarei părții vătămate (art.6 par.1 al CEDO). Or pretențiile lui Bordea Silvia în

acest sens sunt „serioase” și „legitime”, motiv din care suma de doar 50.000 lei acordată drept prejudiciu moral, nu este nici pe departe suficientă pentru compensarea efectelor infracțiunii pentru care este judecat penal inculpatul și constituie o ignorare a art.6 par.1 în coroborare cu art.2 al CEDO.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de avocatul Scheau Igor în interesele succesorului părții vătămate, solicitând ca acesta să fie respins ca inadmisibil.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat în numele părții vătămate urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate, Colegiul penal lărgit atestă, că recurentul invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal lărgit reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele judecătorești inferioare, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea contestată în latura civilă, nefiind de acord cu soluția adoptată pe marginea pretențiilor privind quantumul prejudiciului moral stabilit de către

instanțele judecătorești, precum și parțial în partea compensării cheltuielilor de judecată suportate, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul succesivului părții vătămate, care dovedeau cu certitudine necesitatea intervenției instanței de apel pe marginea soluției instanței de fond privind soluționarea acțiunii civile în procesul penal.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, temeiurile invocate în recursul declarat de către avocatul Șcheau Igor în interesele succesivului părții vătămate Bordea Silvia și-au găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura civilă, în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral cauzat, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform prevederilor art. art.414-417 Cod de procedură penală, instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit atestă faptul că, conform acțiunii civile, succesivul părții vătămate Bordea Silvia a solicitat încasarea din contul inculpatului Movila Gheorghe prejudiciul material în sumă de 8.709,50 lei, prejudiciul moral în sumă de 2.000.000 lei și a cheltuielile de judecată în sumă de 3.000 lei.

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 10 ianuarie 2020, s-a admis parțial acțiunea civilă, înaintată de succesivul părții vătămate Bordea Silvia împotriva inculpatului Movilă Gheorghe și s-a dispus încasarea de la Movilă Gheorghe în beneficiul succesivului părții vătămate Bordea Silvia 8.709,50 lei, prejudiciului moral cauzat prin infracțiune; 50.000 lei cu titlu de daune materiale și 3.000 lei cheltuieli de asistență juridică, iar în total 61.709,50 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Șcheau Igor în interesele succesivului părții vătămate Bordea Silvia a contestat-o cu apel, în partea civilă, solicitând casarea parțială a sentinței în latura acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri în baza căreia să fie încasat din contul inculpatului în beneficiul succesivului părții vătămate suma de 2.000.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, sau a unei sume esențial mai mari decât suma de 50.000 lei acordată de prima instanță în calitatea de prejudiciu moral și 5.000 lei cheltuieli de asistență juridică suportate de succesivul părții vătămate în instanțele de fond și de apel.

La acest capitol, instanța de recurs ține cont de faptul că deși instanța de apel a conchis, că soluția primei instanțe privind evaluarea daunelor morale cauzate succesoriului părții vătămate Bordea Silvia în sumă de 50.000 lei, a fost echitabil evaluată în raport cu consecințele care au survenit în urma săvârșirii infracțiunii, gravitatea acestora și impactul produs asupra succesoriului părții vătămate, la rândul său nici această instanță nu a oferit o motivare amplă la acest capitol în raport cu suferințele psihice și fizice cauzate succesoriului părții vătămate.

În acest sens, instanța de recurs notează că, potrivit art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

În corespundere cu art.220 Cod de procedură penală și art.2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Totodată, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În această consecutivitate și cu referire la recursul declarat în partea dezacordului cu soluția instanței de apel în partea acțiunii civile (pct.5.1. din decizie), se reține, că instanța de apel nu a respectat întocmai prescripțiile de drept nominalizate, or cuantumul daunei morale care a fost atribuit succesoriului părții vătămate Bordea Silvia, a fost estimat inequitabil în raport cu prejudiciile cauzate acestuia, (pct.4. din decizie), astfel stabilindu-se în hotărârea atacată omisiuni ce nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs.

Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel nu a ținut cont de importanța valorii morale lezate pentru succesoriului părții vătămate Bordea Silvia, or, la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral cauzat, instanța de apel urma să evalueze atât despăgubirea destinată reparării acestuia, cât și prejudiciul

moral suferit de succesorul părții vătămate (caracterul și gravitatea suferințelor fizice sau psihice), deoarece fiecare persoană vătămată acordă o prețuire diferită valorilor lezate.

Colegiul penal lărgit reține că, atât în acțiunea civilă, cât și în cererea de apel și de recurs, succesorul părții vătămate Bordea Silvia a indicat direct despre suferințele psihologice suportate în legătură cu decesul tatălui ei, care însă nu au fost apreciate la justa valoare, prin ce, evident a fost încălcată practica CEDO cu referire la art.6 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, unde în hotărârea *Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009, CEDO*, a fost recunoscut încălcarea art.6 CEDO prin nesoluționarea acțiunii civile în procedura penală și a statuat, că *„în situația în care sistemul intern permite reclamanților să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art.6 ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950”*

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că *„atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”*.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în această speță instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, și anume că în urma acțiunilor infracționale comise de către inculpatul Movila Gheorghe, a survenit decesul lui Xxxxxx.

Prejudiciul moral reprezintă o pagubă care este cauzată individului prin vătămarea unui interes personal nepatrimonial. Evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea *„prețului suferințelor fizice și psihice”*, care sunt inestimabile, dar aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe toate dimensiunile vieții sociale.

Trebuie să se aprecieze ce au pierdut persoanele vizate pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial atât pentru moment, cât și pentru viitor.

La determinarea compensației pentru prejudiciul moral trebuie să se țină cont de importanța valorii morale lezate pentru persoana vătămată.

În cazul suportării unui prejudiciu moral fiecare persoană vătămată acordă o considerație diferită valorilor lezate. Persoana vătămată apreciază acele valori sau activități, care îi satisfac anumite necesități sau aspirații.

Cuantumul compensației acordate depinde și de durata menținerii consecințelor cazului urmare a cărora s-au produs. Stabilind cuantumul compensației pentru

prejudiciul moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de măsura în care această compensație poate acorda persoanei vătămate o anumită satisfacție.

Din aceste considerente, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să găsească echilibru între compensarea echitabilă a persoanei prejudiciate prin infracțiune cât și respectarea drepturilor și intereselor inculpatului.

Totodată, instanța de apel urmează să stabilească mărimea compensației pentru prejudiciul moral în așa fel încât acesta să fie echitabil în raport cu suferințele psihice și fizice cauzate succesorului părții vătămate, în urma comiterii infracțiunii de către inculpatul Movila Gheorghe, dar și să nu ducă la o îmbogățirea fără just temei a succesorului părții vătămate.

Rezumând circumstanțele constatate, Colegiul penal conchide că la caz sunt incidente temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura penală, în latura civilă, în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral cauzat, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia; să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual - penale asupra motivelor esențiale invocate în apel de către avocat în interesele succesorului părții vătămate, nominalizate și în prezenta decizie, precum și în măsura competenței asupra argumentelor invocate în cererea de recurs, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Șcheau Igor în interesele succesorului părții vătămate Bordea Silvia, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iunie 2020, în cauza penală în privința lui **Movilă Gheorghe xxxxx**, în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea prin care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 01 aprilie 2021.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico

O p i n i e s e p a r a t ă **a judecătorului Anatolie Țurcan**

Conform art.art.339 alin (7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe Movilă Gheorghe

Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 10 ianuarie 2020:

Movilă Gheorghe, a fost condamnat în baza art.213 lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa penală.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Bordea Silvia a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Movilă Gheorghe în beneficiul reclamantei pentru compensarea prejudiciului material suma de 8 709 lei, a prejudiciului moral suma de 50 000 lei și 3 000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iunie 2020, au fost respinse apelurile declarate de inculpatul Movilă Gheorghe și de către avocatul Șcheau Igor în interesele succesorului părții vătămate – Bordea Silvia, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 martie 2021, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocat în numele succesorului părții vătămate, casată parțial deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iunie 2021 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel – în partea încasării recompensei pentru prejudiciul moral.

La soluționarea cauzei penale asupra recursului ordinar în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele considerente.

Consider că, instanțele de fond și de apel suficient de argumentat au dispus încasarea sumei de 50 000 lei, drept recompensă pentru prejudiciul moral.

În acest sens, în *concluziile sale, instanța de apel (pct.14 din decizie)*, a argumentat că: - la evaluarea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral instanța v-a lua în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul ...(alineatul 3 pagina 24 din decizie); cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral ... nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, dar nici venituri nejustificate pentru victime.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de respingere a recursului ordinar declarat, or, afirmațiile autorului acestuia nu denotă concret că, instanțele de judecată nu și-ar fi motivat soluția cu privire la cuantumul despăgubirii încasate pentru prejudiciul moral.

Judecător

Anatolie Țurcan

